

ganisation for bøsser og lesbiske i forbindelse med en studietur om bekæmpelse af sygdommen AIDS, og at den danske organisation, Landsforeningen for bøsser og lesbiske, i stigende grad har høstet anerkendelse, bl.a. som samarbejdspartner i den danske AIDS-bekæmpelse.

Den ovennævnte Kommission til belysning af homoseksuelles situation i samfundet afgav i januar 1988 betænkning (nr. 1127/1988). Samtidig hermed fremsatte Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, og Det Radikale Venstre forslag i Folketinget til lov om registreret partnerskab (L 182, se Folketingstidende 1987-88, 1. samling, forhandlingerne sp. 5285 og 8355 samt tillæg A sp. 3541).

Nærværende lovforslag, der på nær ikrafttrædelsesbestemmelsen er identisk med det i sidste folketingsår fremsatte forslag, bygger i det væsentlige på det forslag og de vurderinger, som det store mindretal i kommissionen har fremført om emnet registreret partnerskab.

2. Lovforslagets formål

Ud over det indlysende behov for ligestilling mellem to ligeværdige samlivsformer, som er aktualiseret gennem en årelang udvikling, er der flere andre formål med lovforslaget.

1. En samfundsmæssig accept af forhold mellem to personer af samme køn udtrykt gennem egentlig lovgivning vil sikre partnerne i et sådant forhold de samme retsgarantier, de samme rettigheder og de samme pligter, som gælder mellem ægtefæller.

2. En partnerskabsinstitution vil sikre bedre muligheder for, at bøsser og lesbiske kan leve et liv i overensstemmelse med deres egne ønsker og egne valg. Dette er ikke mindst af betydning for unge mennesker, for hvem det erfaringsmæssigt er en svær og langvarig proces at træffe et valg i overensstemmelse med deres følelse og behov, når de tillige skal inddrage irrationelle forhold som bl.a. samfundets og omgivelsernes reaktion i deres overvejelser.

3. En formel anerkendelse gennem eksplicit lovgivning vil forbedre mulighederne for længerevarende og faste samlivsforhold mellem to personer af samme køn, idet eksistensen eller blot følelsen af en negativ reaktion fra omgivelsernes side erfaringsmæssigt påvirker holdbarheden af det faste forhold i negativ retning.

4. Partnerskabsinstitutionen er en forudsætning for at sikre to personer af samme køn i et fast parforhold samme rettigheder som ægtefæller i forhold til anden lovgivning, f.eks. bolig-, pensions- og udlændingelovgivningen, og dermed hindre en række menneskeligt belastende situationer.

5. Muligheden for, at to personer af samme køn kan vælge at indgå et formaliseret partnerskab, indebærer, at de på linje med to personer af forskelligt køn får to valgmuligheder: den formaliserede og den ikke-formaliserede.

Derimod udspringer lovforslaget ikke af den alvorlige situation omkring sygdommen AIDS, om end den dog har aktualiseret gennemførelsen af det. Også uden forekomsten af denne sygdom ville vedtagelsen af en partnerskabsinstitution være relevant.

Men det kan naturligvis ikke nægtes, at sygdommen har givet anledning til en sådan fokusering på bøssers samlede livssituation, at bl.a. overlæge Henrik Zoffmann ved flere lejligheder har givet udtryk for, at bedre livsvilkår, ændret holdning og mindre pres på det faste parforhold mellem to personer af samme køn vil kunne nedbringe antallet af tilfældige parforhold mellem bøsser og dermed bidrage til bekæmpelse af smittespredningen.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at denne vurdering er korrekt, men i betragtning af de øvrige tungtvejende – og tidsuafhængige – argumenter for forslaget kan den kun opfattes som en positiv ekstragevinst ved en gennemførelse af det.

3. Internationale perspektiver

Danmark har i forvejen et godt ry blandt bøsser og lesbiske i udlandet. Trods vanskeligheder er Danmark et af de få lande i verden, hvor det er muligt for bøsser og lesbiske at leve en menneskeværdig tilværelse.

Det antages, formentlig med rette, at et så markant kvalitativt fremskridt for alle bøsser og lesbiske som vedtagelse af en egentlig partnerskabsinstitution med rettigheder og pligter på nuværende tidspunkt næppe vil kunne gennemføres i andre lande end Danmark.

Over store dele af verden vil Folketingets behandling af nærværende lovforslag derfor blive betragtet med stor interesse, idet Danmark med en vedtagelse heraf som det første land vil tage første skridt i en – i hvert fald i Vesteuropa – uafvendelig udvikling.

I forbindelse med den årlige konference i ILGA (International Lesbian and Gay Association), som i 1986 fandt sted i Danmark, udtrykte mange udenlandske delegerede håb om, at Folketinget ville vedtage partnerskabsforslag, idet det ville forbedre vilkårene for deres arbejde, ikke blot med henblik på at opnå tilsvarende bestemmelser, men også med henblik på at opnå rettigheder, som man i Danmark i mange år har opfattet som selvfølgelig menneskerettigheder. Der er således fortsat en række lande, også i Europa, hvor homoseksualitet end ikke er tilladt, eller hvor der er lovhjemmel til diskrimination på grund af homoseksualitet.